

५८

द व ल

५९

महात्मा गांधी

कोशः

श्रीगणेशायनमः ॥ अथश्रीदहिणाभूतिहितविजकोद्धाप्रारंभः ॥ श्रीमद्भुत्सूल्प०
॥ १ ॥ दद्रामैविद्या ॥ ॥ त्रिपुरा श्री वारेत्वी तारा भुवनेश्वरी मातृं
गी द्वारिका राज्ञि भैंडा ज्वालामुखी ॥ ॥ त्रिपुरा श्रीश्वरागदेवी तारा
पि भुवनेश्वरी मातृं गी द्वारिका राज्ञी भैंडा ज्वालामुखी नथा ॥ अथ त्रिपुरा ॥
अथ लक्ष्मी विजेत्त्वार ॥ उक्तं च त्वं नारदस्ये ॥ लक्ष्मीः प्रकाहरीणाक्षी सरोहनि ॥ ॥ २ ॥
वासिनी ॥ कमलारुक्मिणी चौकनारायणप्रियापिच ॥ लक्ष्मी विजानिसप्तैर्बंहु त्रिमा ॥
प्य पराणिच ॥ ॥ अपरं च त्रिपुरा तिहित ॥ इमेचेकमलाप्रकाहरी कांतात थे
वच श्रीयो विजानिपंचैव मनृतान्यपराणिच ॥ इति लक्ष्मी विजं ॥ श्री ॥ ॥ अथ ही ॥
विजानि ॥ उक्तं च ज्ञागमालं करो ॥ ॥ परा भूति स्तथा लज्जामाया पिसकलालू
ग्रा ॥ समस्तपितथाज्ञाभादेवी प्रणवीरको ॥ वारणलं सुधाविजं हु त्रिमान्यपराणि
च ॥ इति ही विजं ॥ ॥ ततो मदनविजानि ॥ ॥ उक्तं च भैरवीतंत्रे ॥ ॥ कामः पैचेषु रे

(1)

॥ १ ॥

(18)

वंचमदनेमन्मथस्तथा मारःकंदर्पप्रदुम्नावन्तान्यपराणिच ॥ ॥ इति मदन
 बिजं ॥ ॥ ॥ ततो वाऽभव विजानि ॥ ॥ उक्तं च विपुरासावसरैर्वस्ते ॥ ॥ वा
 ऽभवं चोधं विजं च चारणे चंडिकेश्वरः चंडोपिचंडवसंवासनापितथैव च चांवय
 पि च चर्पणिमस सान्यपराणिच ॥ ॥ ॥ इति वाऽभव विजं ॥ ॥ ततः शक्तिविजानि
 ॥ उक्तं च छिलाविरोधणे ॥ ॥ शक्तिः शार्मा पि विजयं शरत्वां केतनथैव च शक्तिवि-
 जानि च त्वारिष्टविमाण्यपराणिच ॥ ॥ ॥ इति शक्तिविजानि ॥ ॥ ततः अकारवि-
 जानि ॥ ॥ प्रणवं च धरुत्तारव्यक्षतो भापित्येवकाः त्रासस्तारक एतानि विजा-
 नि प्रवस्य च अपराणिच सस्यानिमयोक्तानि पावीनि विपरीततयोक्ताविद्या-
 अश्रीषोदशाक्षरी ॥ ॥ ॥ अथ मन्त्रप्रकाशम् ॥ ॥ प्रथमे मन्त्रोद्भार ॥ यथा ॥
 लक्ष्मीपरामदनवाऽभव शक्तियुक्तं तारं च भूतिकमलाकथितापिविद्या शक्तियादिकं
 तु विपरीततयच्च प्रोक्ता अश्रीषोदशाक्षरविधिश्च भद्रो रुपूर्णः ॥ इति वामकेश्वरे ॥ ॥

(2)

॥२॥

उक्तंचडामेर॥ ॥ ह्यरोदसंभवाभूतिः कामवाग्भवमेव शक्तिः प्रणवल
 जे पिलह्मीशत्यादिकंतथा विपरीततया प्रोक्ता विद्यासांबोडशाक्षरी ॥ ॥
 अथ कद्यामले॥ ॥ हरिणाह्यीतयासायाकामराजसंवासना शरञ्जका
 नयावामालह्मीशत्यादिकंततः विपरीततया प्रोक्ता विद्यासांबोडशाक्षरी ॥ ॥
 इति मंत्रोद्धारः ॥ ॥ मंत्रप्रकाशम् ॥ पश्चात्त्रिहृष्टिः सौकुरुहृष्टिः कर्त्तिः इलं हृष्टिः संके
 लहृष्टिः सौः एक्तिः हृष्टिः श्री ॥ इति श्री विष्णुरामंत्रोद्धारकोशः ॥ ॥ ॥ अथ उह्मी मंत्रोद्धारः
 ॥ उक्तंचडामले॥ ॥ हरिणाद्विष्णुपरात्यक्षं लह्मी विजत्रयं त्विदं विपरीतत
 या प्रोक्तं सत्त्वरफलदायकं श्वामाश्रोकापिनीस्वं तदेत्रोक्तं विष्णुष्यो तमा ॥ ॥
 उक्तंचडामेर॥ न तस्वाहा बिजानि ॥ ॥ आपोवनं तथा नीरं तद्वयं च पयस्तथा ज
 ल बिजानि प्रोक्ता निष्ठुसत्याहृत्तान्तिः ॥ ॥ ॥ प्रकाशम् ॥ ॥ ऊँहृष्टिः
 लह्मीमहालह्मिसर्वकामप्रदेसवस्त्रोभाग्यदायिनी अभिसंप्रयड्सर्वे सर्वगते स्वरूपे

प्र३

(2A)

सर्वेऽर्जयविमोचिनिहीसःस्वाहा॥ ॥इति॑मंत्रः॥ ॥अथसरस्वतिमंत्रोद्धारः॥
 उक्तंचसारदापुरले॥ ॥तारंलज्जावाग्भवेचपराप्रणवमेव विजंपंचशिरोद्देशे
 यमेतेज्ञेयोनमःइति॥ ॥प्रकाशम्॥ ॥कुङ्हीहीण्हीकुङ्हीवैत्यनमः॥ ॥ततोन
 मोविजानि॥ ॥उक्तंचात्मकरणे॥ ॥नमोविश्वतषासंभौश्मकरैमत्स्परीतथाऊ
 न्यानिष्ठत्रिमान्येवंस्फुरास्फुरनमस्तुते॥ ॥ ॥अथस्तारामंत्रनिण्यः॥
 उक्तंचभैरवसरस्वे॥ ॥तारंब्योषंतथाकांतामायावाग्भवमेव व कुर्वचैवमहेत्वा
 निष्पृतेफट्टुच्छृंगतथा॥ ॥ततोहांलीजोऽधारः॥ ॥उक्तंचागमसिद्धै॥ ॥स्कं
 द्योषंचडिंबंचसंयोज्यहरमित्यतः द्वाबीजोऽशरमेतद्विचान्यदनृतमावदेत्॥
 इति॒हांलीजोऽधार॥हां॥ ॥ततस्त्रीबीजोऽधार॥वामकेश्वरे॥ ॥कांताच्चकम-
 लाष्टीच्चप्रियापिपरमापिचलंभापिपललनालज्जाद्यसत्यान्यपराणिच्च॥ ॥इ
 द्वीबीजोऽधार॥ ॥ ॥ततःकुर्वबीजोऽधाराणी॥उक्तंच्छिन्नारहस्ये॥ ॥

बीज-

कोदा-

(3)

॥३॥

कह्वेक्ष्वं परं तीरभसस्य पराणिच ॥ ॥ अस्मिन्नेव ॥ फट्ट्युगं दुण्ठन्य
दसत्यं च स्फेरश्वरि ॥ ॥ प्रकाशम् ॥ उँ हौं स्नो हौं एं क्षुदुष्टोरे फट्ट्यादा ॥ ॥
ततो श्री भुवने श्वरी मंत्रो इराणि ॥ उत्तं च कुञ्जि कासरवस्वे ॥ प्रणवं च तथा माया
कमलामन्मथस्तथा अंते विश्वं महेश्वानि नाम मध्ये स्फेरश्वरी प्रोक्तो यं भुवने
श्वर्यं मनुस्थूपाद्यराजिधः ॥ ॥ अथ मन्मथं मंत्रो इराणि ॥ ॥ उक्तस्वतं चे
त्रिपुरारिकायां ॥ ॥ मंत्रो मनुहेरम्भवं हनुबालं विर्बुधः बिजान्येतनि मंत्र
स्यष्ट्रिमान्य पराणिच ॥ हराविजादा ॥ मनः ॥ फट्ट्यच ॥ ॥ प्रकाशम् ॥ ॥ उँ
हौं श्रीकृष्णी भुवने श्वर्यैतमः ॥ इति मूलम् ॥ ॥ अथ मातंगी बीजो इराणि ॥ ॥
उक्तं च कुञ्जस्मिन्द्वं संताने ॥ ॥ तोमा कालितथा लक्ष्मी वागुराद्य मिवच च
रुकं रस बीजा निष्टुदो प्रोक्ता निशं भुजा अंते जिह्वा तथा पव्यं लज्जा निरजमेव
च वासना पंकजं चैव वनं प्रोक्तं त्रिशूलिना ॥ ॥ इति मातंगी मंत्रो इराणि

॥३॥

(३८)

४९

अथकालीबीजोऽशारणि ॥ ॥ उक्तंचकुञ्जचुडामणो ॥ ॥ कालीकुंतीरसंज्ञापि
 जिव्हापिरसनातथा क्रीबीजानिच्छेतानिष्टत्रिभान्यपराणिच ॥ ॥
 अथवागुराबीजोऽशारणि ॥ घाउरावायुपूज्यापि वितदास्पान्निबीजकं
 द्विबीजानितथाप्रोक्तमन्येतान्यपराणिच ॥ ॥ अथचारबीजकोऽशारणि ॥ ॥
 मुउमल्लातंत्रे ॥ ॥ चारुंकंचैवचार्वगीचारुतोच्छरबीजकं चतुष्टयंचश्चीबी
 जमसत्यान्यपराणिच ॥ चार्वगीबीजोऽही ॥ छंगी ॥ ऐं ॥ ॥ ततपञ्चबीजोऽशा
 रणि ॥ उक्तंचवामकेश्वरे ॥ ॥ पद्मपंकजपुयोजौनीरजमंडुजंतथा पं
 चेउकारवीजानिद्यन्तान्यपराणिच ॥ ॥ प्रकाशाम् ॥ ऊँक्रोऽश्रीश्रीछंगीउ
 छिष्टचोडालिनीदेवीमहापिशाविनीमातंगादेवीक्रिंठःहीठःऐःस्वाहा ॥ ॥
 अथशारिकामंत्रोऽशारणि ॥ उक्तंचस्वल्लर्तीनिपूरा विशेषणो ॥ तारंमात्या
 श्रीयंकुंचीसिधरंशून्यमेवच कल्पाणस्तारिकदेव्याबीजंसप्ताक्षरंस्मृतं
 श्वा

बीज-

कोशा-

(५)

॥१४॥

अंते स्तं भं विजेयं द्वारिका मूलमुत्तमं ततः सिधरवीजोषारः ॥ उक्तं च वा
 मके श्वरतंत्रे ॥ स्तं धरं च गजघोणाह स्तं च द्विरदं तथा क्रांवीजानि च ता
 शिष्टात्रिमात्र्य परापिच ॥ ॥ तत आकाशावीजानि ॥ ॥ उक्तं च भैरवीतंत्रे
 शून्यं रवमं बरं व्याम ऊं वीच च तुष्टय लकारं चैव विजेयं उक्तं च रुद्रया मत्ते अ
 सन्यम परं ज्ञयेत तारामति समन्वित ॥ गततः कल्याणवीजानि ॥ आस्मिन्नेव ॥
 कल्याणं चैव द्वारा मापि द्वाषु भं च व तुष्टयेभु अनुरूपं चापं ज्ञयेयं पर्वते श्वरनं दिनी
 द्वामवीजो ॥ सोः द्वाच ॥ ॥ प्रकाश ॥ ॥ उक्तं होश्रीहृष्टाप्राप्रांक्रां ऊं द्रां द्वारिका
 भगवत्सैतमः ॥ इति मूलं ॥ ॥ तत आशज्ञिमंत्रोष्टराणि ॥ तारं लज्जा
 श्लियमग्निः कामं द्वाक्षिः घडक्षरं बीजं च बट्ट विरोज्जेयं ततः पत्रचमुद्दरेत् भ
 गवत्सैतथारुज्जेह्यं तेमायाच ठह्यं ॥ इति मूलं ॥ एमिः सदमनुप्रोक्ताराज्ञिः
 पंचद्राष्टरः ॥ ॥ ततोऽग्निवीजोष्टराणि ॥ अग्निरेफल्लवन्दिश्वहत् ॥

॥१५॥

(6)

मुग्धव्यवाहनः इतिराज्ञिसुखम् अथभीउमंत्रोदारणिकुलचुड़ा
 सणोन्नीउमंत्रनिर्णयिः प्रणाट्यन्विभूति अहनिकांतात थेवच
 वियच्छत्पाग्निविजानिसंयोज्यवाग्भवंतेथा महेनंवतथाद्वांकावी
 उंसन्नाहनरंबहेत् ठद्येनसमावृष्टः प्रोक्ताविश्वास्त्रोमनुः प्रकाशा
 कुंहंश्चीकृतिरेकेमोंप्रीउम्भगतिहंसमपिणीस्त्राहा इति॒मूलं
 अथद्वाल्लामुवीमंत्रनिर्णयिः सामद्विकामां तारंलज्जाश्रियंनैषमंते
 कुर्व्वहंपदः द्वीर्जन्यन्महेत्वाज्याकामानुम्भानुवेष्वरी प्रकाशाम्
 कुंहंश्चीन्वाल्लामुवीमंसमस्वरव्वद्वूमृष्टयप्रस्तयहुंडद्वृत्वाहा ॥ ॥
 इति॒द्वाविद्या ॥ प्रष्टमकल्पा ॥ ११६ ॥ अथनिरुक्ताजटत्तदीनम् ॥
 अथनद्वकालि ॥ कालिन्यंकुर्विगमंत्रज्जामुगमच्चभद्रिका भद्रका
 लिपद्वृयाद्वीजानिप्रतिसोमतः ठद्येनसमाप्यकुंभद्वकात्विमहाम्

दीज-

कोवा-

नुः शतीश्यामार्मन्त्रे अथभृद्कालि विजोधारणि उर्ळंचसुउमाला
तंत्रे मद्दिकामार्चनिभिसा भैंबीजंत्वतिथंस्मृतं अन्नतंपरमंज्ञेयं ब्र
ह्याच्यद्यस्तसुज्ञवा प्रकाशांम् ॐ कं कं हूँ हूँ होहां भैंबीज्ञद्वाली
भैंहोहीहूँ हूँ कं कं कं स्याहा शतीभृद्वालीमूलं अथतुरीमंत्रोद्वारः
उर्ळंचर्चन्तंत्रे प्रणदेतरकाज्योगि त्तादाद्यन्तेनमोतिच तुरौर्यामृ
लमिहंप्रोक्षस्वतंत्रेशंभुनास्मृतं अथतारकाज्योगिः तारामंत्रोधार
णि उर्ळंचकामेश्वरीतंत्रे कृष्णं नंतानकाज्योगिताराबीजानिपंचम
य प्रकाशाम् ॐ कं त्रोमहानुयायिनमः शतीतुरौर्यमंत्रोधारणि
अथछिनमस्तकामंत्रोधारणि उर्ळंचछिनाशिरोमणो श्वंबकाः सक
हापभाच्यक्षुक्षुरेष्वरी अंतेउष्टातिबीजंचक्षुद्धयस्तमायुतम्
शतीमंत्रोधार प्रकाशाम् ॐ होश्रीछुष्टिज्ञमस्तकेश्रीफृत्स्वाहा भथि

५

(5)

५

(A)

कीं

त्रिभेदात्मकवज्ज्वरोचनीनामकछिन्नमस्सकामन्त्रोद्धार उक्तंचागमलह
यं लक्ष्मीलज्जांतथामायांमात्रांद्वादशकामथा वज्ज्वरोचनीयेत्तेप्रायेफ
टस्याहयाकते १२ इत्कष्टाः प्रकाशं श्रींहींक्रींरेवज्ज्वरोचनीयहींहैं
फटस्याहा अद्यदक्षिणाकादीमन्त्राद्धारः उक्तंचव्यामारहस्ये कुतिवयेती
रक्षेगंसामायगमंतताभियो दक्षिणाकालिकत्येवमंतेकालीवयंपुनः १२ कू
र्ययुगमंपरायुगमंपयत्येवस्फरम्बरि दक्षिणाकालियाम्बनुद्वाविंशद्वस्यरं १३
प्रकाशं कींक्रींहूंहींहींदक्षिणाकालिकक्रींक्रींक्रींहूंहूंहींहींस्याहा अथ
श्यामामन्त्रोद्धार उक्तंचव्यामातत्त्वे द्विरिणाक्षींतथासज्जांकालीजिङ्काचतुष्
यम् ततः स्युधारसेश्यामेलक्ष्मीश्यापंविमोयया १४ अमृतंश्रावयस्याहा श्यामा
मंत्रमुदाहतम् प्रकाशम् श्रींहींक्रांक्रींक्रूंक्रांक्रौंक्रः स्फुरारसेश्यामेलक्ष्मीश्या
पंविमोयय श्रावस्योयस्मावयस्याहा द्वितीश्यामामूलम् अथ कालरा त्री

वीज मंत्रोद्धारः उक्तं च कालरात्रीकर्त्यो प्रलब्धवासनामायामन्मयकमलोच्चवा मि
 तिदोषः मन्मयकमलातया वीजं पंचविंशतिरोजेयं ततः पत्सवमुद्धरेत् इति छिन्नार
 हस्ये उत्तोमध्यभिधांगत्वाद्यैतेसर्वविश्वं कुरुनीरोदेहियुगमं मध्येत्यत्का
 भिधं पुनः १६ गणोद्यर्थेतयां तेचविश्वं यसमुद्धारेत् प्रकाशं उर्णेऽङ्गिर्कीं भीं का
 मेश्वरी सर्वजनमनोहारिसर्वमुखमन्मिनिसर्वराजवशं करिसर्वइवनिर्दिलि
 निर्दिलियनिर्दिलयसर्वानिस्तम्यसंभयमाहनास्त्रिए देविणामुच्याटयोच्याटय
 सर्वविश्वं कुरुकुरुस्वाहादेहिदेहिसर्वकरात्वरात्रिकामिनिगणेश्वर्यनमः अथ
 भेदानि देवेन्निविषुरांबालांविज्ञेयं द्वादशात्मकं उक्तं च मुउमालातेवा १७ द्वा
 दशात्मकविज्ञेयं विषुरात्रियुरामंत्रमुन्नम् केवलं मुक्तयेदेवीयन्नोक्तं तच्छुभं स्मृ
 तम् १८ अथो द्वामरो अष्टादशात्मिकाज्ञेयविद्वाम्बीषो उद्गात्सरी परं यत्क

(6)

(६८)

वितंदेविसद्योमुक्ति प्रदं स्मरतां १७ तथाचस्य कलो त्रिपुरा शिरोमणे अष्टात्मकमि
 दे विजं त्रिपुरायः स्मरतं तथा अष्टाभिर्वच्चरैर्वयिमासैरव्याभिरेवत्त्वं २० अष्टभि
 र्विवसैर्वपिजानियाम्नुक्तिमहस्तां लक्ष्मीभेदद्वयं ज्ञेयं भाषितं क्रतिवाससा २१
 लक्ष्मीच्चरुकमीर्णी चैव त्रिभिर्वर्णैः फलं भवेत् अथ सरस्यतिभेदानि उक्तेचका
 मिनीकल्पे वाग्देवीचत्तथा वार्णी सरस्वत्यमस्तप्रियां भेदान्येतानि ख्यातानिक
 लं वर्ष्यचतुष्टयो २२ ततस्तामाभेदानि उक्तेचयामकेष्वरोत्तरारापीतारिएर्णी चैव
 मेकजटातथेवत् नीतासरस्यतीचैव मृगताराप्रकृतिं त्तिता २३ ताराभेदानियेचै
 व महसोभ्यनप्रकाशितम् अथभुवनस्यरेभेदानि उक्तेचभैरवितेचै भैरविभि
 मरुयाचभिमापिभुवनेष्वरिभैरवित्याकलप्रदादेवीनित्यं वर्ष्यचतुष्टयो २४ अथप्ता
 तेगीभेदानि उक्तेचरुद्यामले मातंगीस्तमुख्योरैक्यं मतं गमुनिनास्मृतां मातं
 गीचक्रिएर्णी देवीकुद्धौ ज्योकाशां भरीतथा २५ देव्याभेदानिचत्यारिफलं वर्ष

बीज
७

८)

चतुष्प्रये २६ अथवारिकाभिज्ञो भेदद्वयं शारिका पितथायण्डफलदायि द्विवर्ष
को ततोराज्ञिभेदानि राज्ञिभेदद्वयं प्रोक्तं राज्ञिचरवगगमिनी २७ द्विवर्षमध्ये
भक्तमाचराज्ञिराज्ञ्यं प्रयच्छति भीजाभेदविहीनावप्रजाभाग्यविवर्धनि २८ इति
कुलिकगणीये अथज्ञालाभेदानि उत्केचञ्चालानिरोमलो ततोज्ञालामुखि
चैवसंविकाभगारुपिणी यथेष्टपलदं प्रोक्तं ज्ञालाभेदवर्यंत्यिदं २९ एतानांद
शविधानां नानाभेदमुदाहृतः तत्रादो त्रिपुरातिथके त्रिपुराभेदानि उत्केचमु
उमामातेत्रे त्रिपुरा भैरविवीद्या हिंगुलाचैतुकातथा ३० चामुजनारसिंकिंच
द्यैंद्री हैमवतीत्यरी मृडानीवारुणार्जुनासाहु त्रिपुरसदरी ३१ देव्याइद
शाभेदानि प्रोक्तान्येता निष्ठुतिना प्रकाशम् श्रींझाँ सोः त्रिपुरेपीचेद्वसन
कामः शरन्दैरवीं उँझाँहिंगुलेतयैव कमलाक्षामात्र्यक्षं चेतुके चामुडेहस
कलझाँश्रींनारसिंहितथा द्यैंद्रिचारलमेवझाँचमदनः कामंपरारुकमीणी ३२ ७

(७५)

देवीहैमवतिस्थर्यविकमलालज्जातथामनयः चेद्गोवारुणीवाकाऽद्वलपराङ्गे
 स्मृताऽग्रेभुना श्रीङ्गींक्रींचारणंचारदयित्वतथाअसंयरासुविमलीविघात्रीवि
 परितभावसहितासत्योउच्चात्माविधिः ३३ इतिषोऽचाक्षरिभेदः श्रीदद्वयुया०
 महेत्वरत्रिकालज्ञचारणागतवक्ष्यत्वं भेदेष्टलानांदेवीनामनुत्वंवक्तुप्रहसी
 ३४ इस्वरुठवाच दययातवटेवेशितंवक्षामिस्यमासतः यदुर्क्त्वेरवीतत्रे -
 अथश्रीयः उँझींश्रींहरीएश्रीक्षीबीजदयेकलप्रदेसयः ३५ असंश्लींक्राक्षिनीर
 मतेप्रोक्तप्रयिधूर्जतीना अथरुक्षिण्याः ३६ उँझोंवैवतुरुविमल्यात्तारंस्यमी
 मयस्तथा अतेप्रोक्तंमहेचानिस्यमाभेदद्वयंमिदं ३६ प्रकाचाम् उँझींश्रींत्य
 क्षींउँझींसोः सेस्वाहा उँझींसुविमलीउँक्षीस्याहा अथसरखतिभेदः तीमायरा
 याग्मवमेवक्षामातारंचप्रोक्तंयरमेघरेण वाग्देवतायाः कलदंहिबासंन्दृणां
 नमेभक्तियरायलानां ३७ उँझोंझींउँवाग्देवीवतायौः कलदंहिबासंन्दृणां

बीज
९

(8)

नमः अथवाएतीभगवत्या तारं मज्जोर्ध्वं दीजं च हृते स्ते भ्रमुदाद्यतम् उँझिं रो वाली को द्वा
भगवत्येनम् अथ सरस्वति मूलम् चार्वं ग्य विविभृति श्वच्यहं सरस्वत्येनमः ३८
नमो तेयरमे शानि मया प्राक्तं कगत्तमजे उँझिं रो सरस्वत्येनमः अथ अनल प्रिया मूलम्
तारं लज्जावाग्भवं च मध्येनल प्रियेततः अद्य विश्वं तथां तेयर्वते यर्वते श्वरनेदीनो ३९
देव्यावित्यारि भ्रेदा नि सरस्वत्यावरा नने उँझिं रो अनल प्रिये उनमः अथ तारा भ्रेदा
नि प्रकाशम् उँहे कुंलारेफट स्वाहा ग्रेझिं रो तारिणीफट स्वाहा उँक्लीं रो कुंएक
जटे फट स्वाहा उँझिं रो झिं नीख सरस्वति फट स्वाहा उँझिं रुद्रीझिं रो कुंउग्रतारे
फट स्वाहा इति ५ तारा भ्रेदा अथ भुवने श्वर्यो उँभ्रैरव्येनमः मूलं उँझिं भीमरु
यायेनमः उँझिं भीमायेनमः इति मूलम् उँझिं क्लीं क्लीं भुवने श्वर्येनमः इति मूलं
इति ६ भुवने श्वरी भ्रेदा अथ मान्त्रो भ्रेदा प्रकाशं उँक्रौं श्रीं प्रीं प्रीं श्रीं उच्छिष्ठ
चंडालि निदे विमहा महा प्रिशाचि निमातं गीढ़ी क्रींठः झिंठः ऐठः स्वाहा अथ

(४१)

चक्रित्या ॐ क्रोऽस्मान्व क्रिणिरेष्ठ स्वाहा ततः कुञ्जिकाया ॐ श्रीमं कृञ्जि
 के इंठः स्वाहा अथशंभर्या ॐ क्रीदेविवांभरिक्रींठः स्वाहा अथशगरिका भेददृ
 यं ततोपलम्भिलम् ॐ क्रैश्चांदेव्येत्यपरल्पयैनमः अथहेमवांतेवरि मृलम्
 ॐ क्रींश्चांहैमवतीष्वरिक्रींस्वाहा भीउभेददैवं विहीनेत्यलं अथज्वात्वामुख्यीभेद
 अबीकामूलम् ॐ क्रींसातरेवीकेलुफटस्वाहा ॐ क्रीदेवीभगरुषिएडुफटस्वाहा
 इति भगरुषिएयः एता निभेत्संत्राग्निमया प्रोक्ता निपार्वति एता सांदवाविद्या
 नांमन्या सांन्त्रेणुवच्यमहं ४० भद्रकालीयथाटेवीदास्तिएकालीकालथा प्रकाशं
 क्रींक्रींक्रींहूँक्रींक्रींभैभद्रकालीभेद्विक्रींक्रींक्रींक्रींस्वाहा क्रींहूँ२स्त्री२ का
 दास्तिएकालिकेहूँ२क्रीं२क्रीं३स्वाहा तुरीभेदविहीनास्तीयथेष्वद्यायिनी ४२
 अथछिनमस्तकाद्विधा ॐ क्रीष्णश्रीष्णु छिनमस्तकेष्विंफटस्वाहा द्वितीया
 श्रीक्रींश्चांवज्ञवैरोचिनी क्रींश्चांफटस्वाहा दास्तिएगकालीकाश्यामा कालरात्री

श्री

वीज

८

(१)

सुरेशी एतामेदविहीनात्यथाकामफलमदा ४३ इति दक्षिणामूर्तिविरचितेऽहर कोद्ग
कोद्गे सर्वागम सागे षुडेवीमेत्रोद्धार कोद्ग सूचकोनाम द्वितीयः कल्यः अपदेवीप्रबक्षा
मिदेवीनामेत्रमुत्तमं श्लाघ्येकामप्रसन्नसाद्गदीप्रात्प्रत्यक्षात् १ इत्विरुद्भाव०
दक्षिणामूर्तिनात् स्मिन्कालेत्वा॑ सेनेतदा॒ भावीताषोऽवीवीद्यानन्दद्वासोभ्यके॑
भुनिः २ तस्मिन्कालेमुनितस्यचालमप्नुनिरोवितं आयकमुनयः सर्वेसोल्क
कामेत्रकांस्थिणः ३ लोहितोद्गालकौशं रवमलंगौपुंशीकज्जौ शांतित्यागालवै॒
चैवमेतेतप्ताम्यमयुः ४ सवामित्यत्वामूनिषुगवंतेशीदक्षिणामूर्तिपिदंतमूर्च्छुः
परस्परं वैस्यकुलेषु देवीमत्रानवद्याख्यभद्रन्यप्रयुः ५ शीदक्षिणामूर्तिउवा०
श्लाघ्यमुनयः सर्वेवक्ष्याम्यात्यर्थमुत्तमं चराच्चरेस्मिन्जगतिदेवीत्रिपुरसदरी
६ तैवतादेक्षचिद्गस्तिदेवीसीमेतत्रेष्वरा तस्यात्यवदनांभोजात्यक्षदेव्याः मुता
मया ७ यथेष्वकलदायिन्या॑ सर्वरोगभयापहा॑ अचिरेण॑ वकाले नकलदास्त ८

(9A)

नुः लुताः ८ क्षबयुवाच कादेवः कानीनामा निकीदवानि मनु निवा प्रसादं कु
रु विपर्वेन्वेदस्मा स्फद्यात्वा ९ मुनिरुद्वाच देवीनां परमप्रीत्यामेत्राः शैलुः
ध्यमग्रसः येनश्चवण्णमात्रेण हयमेथफलं समेत् १० इवरुद्वाच मुनिवरान्
ननदेवोदक्षिणा मूर्त्तिरुद्धीत सप्तविद्धापुरा प्रोक्तावज्ञयोग्निव्यादीदेवता
११ तासांनामा निवक्ष्या मियर्विते अर्बेदिनी दक्षिणामूर्त्तिनादेवीप्रकाशिता
नितत्वसः १२ श्रीवर्ज्ज्ञेयोग्निदेवीवाराहित्रारदातथा कामेश्वरीतथागौरीघु
न्नपूर्णतिथैवन्य १३ कुलवाहीश्वरीएतासप्तदेव्याकृतामया दक्षिणामूर्त्ति
नातेभ्यः सप्तविद्धाप्रकिर्तिताः १४ एतासोबलमालित्यदेवीत्रिपुरसंदरी स
सर्जेन्नादेतच्च पात्यते पिस्करेश्वरी १५ हुरतेपितथा विख्यन्वराचरसमन्वितम्
क्राणिवक्ष्या मित्यरुद्ध्युनियुगवः १६ अमंत्रोद्वारः उक्तं च स्वतंत्रे प्रणवं स

धीज

१०

(१०)

हृदि

कलावैव वीजो दौफलदायको मध्येपीवज्जयो गिन्ये द्युते नीर मुक्षमृतं ७ प्रका कोवा
क्षं उँड़ींवज्जयो गिन्ये स्वाहा अस्यामूलमुपादित्रययः सेयामं प्रविश्यति निसे
जित्यरिपुन् सर्वनिकत्वाणीग्रहमा विश्वेत् १८ अस्याबीजद्येदेवीजपतेहदि
मानवः द्वादशो द्विवसां स्तावत्रिभवतिवो छिंता १९ अस्याबीजातुयादित्रय
द्येकोतं प्रजयेन्नरः क्रतुस्तातातुयाभार्यामैथुनं कुरुतेनरः २० उक्रेणासहदेवे
वी सत्तभिरैष्यथोत्तिखेत् लिरिवत्वासभवेद्वज्ञा अस्यायेत्रं समेत्रकं २१ लि
रिवत्वाधारयेन्नरः धत्रेतो क्यवीजयीभवेत् अस्यासेभोगकालेतुप्रेत्रं जपेत्वरे
व्यरी २२ कांताया मैथुनकुर्याद्दृष्टुत्रफलोभवेत् अस्यायेत्रं समेत्रं चवाहै
योथारयेन्नरः २३ यावजन्मभवेतस्य तावत्त्वस्मीभविश्यति अस्यायेत्रं समेत्रं
चकुक्षौयोधारयेन्नरः २४ यावजन्मभवेतस्य तावत्त्वस्मीभविष्यति अस्यायेत्रं
समेत्रेचकुक्षौयोधारयेन्नरः २५ अनुवादेन वाचुणां वाक्यज्ञासहसाभवेत् १०

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com